

LBRIS

We know
books

Cartea lui Enoh

(1 Enoh)

Traducere din engleză de Ioana Popescu
după versiunea lui R.H. Charles

Cu o introducere de Rev. W. O. E. Oesterley, D.D.

ROL
CRIS

CARTEA LUI ENOH: PĂRȚILE COMPONENTE ȘI DATAREA ACESTORA

Cartea lui Enoh este desemnată de obicei cu titlul de *1 Enoh*, pentru a o deosebi de o Apocalipsă ulterioară, numită *Tainele lui Enoch*, cunoscută ca *2 Enoh*. Prima este denumită de asemenea și *Enoh etiopian*, a doua *Enoh slavon*, după limbile primelor versiuni respective care au ajuns până la noi. Nu se știe de existența vreunui manuscris al vreunei versiuni care să fie redactat în limba originală.

Conform lui Canon Charles, diferitele elemente din care este constituită cartea de față în forma ei actuală aparțin unor date diferite. Următorul tabel va arăta datele diferitelor părți ale cărții. Canon Charles crede că acestea sunt aproximativ exacte, fără să-și asume vreo certitudine pentru vreuna din ele:

CAPITOLE	CARTEA	PERIOADA
XII-XXXVI XCIII XCI 12-17	„Apocalipsa săptămânilor“	Fragmentele premacabeene cele mai vechi
VI-XI LIV 7-LV 2 LX LXV-LXIX 25 CVI, CVII	Fragmente din „Cartea lui Noe“	Cel mult premacabeană
LXXXIII-XC	„Vedeniile din vise“	165-161 î.Hr.

LXXII-LXXXII	„Cartea Luminătorilor Cerești“	Înainte de 110 î.Hr.
XXXVII-LXXI XCI I-II, 18, 19 – CIV	„Parabolele“ sau „Pildele“	Circa 105-64 î.Hr.
I-V	Fragmentul cel mai târziu	...dar precreștin

Capitolul CV, care este alcătuit din doar două versete, nu poate fi datat; în timp ce CVIII este prin natura sa un apendice, probabil adăugat ulterior operei ca întreg.

În timp ce datele de mai sus pot fi considerate drept aproximativ corecte, trebuie să atragem atenția că există divergențe de opinie pe această temă printre specialiști. Schürer consideră, de exemplu, că, exceptând capitolele XXXVII-LVVI („Parabolele“ sau „Pildele“), întreaga lucrare aparține perioadei dintre 130 și 100 î.Hr.; el atribuie „Parabolele“ unei perioade nu mai devreme de cea a lui Irod cel Mare. Beer consideră că „Vedeniile din vis“ (capitolele LXXXIII-XC) aparțin perioadei lui Ioan Hyrcanus (135-105 î.Hr.), și acesta include în categoria fragmentelor premacabeene doar XCI.12-17, XCII, XCIII.1-14; și susține că restul cărții a fost scris înainte de 64 d.Hr. Dalman susține că nu se poate dovedi că fragmentul substanțial cuprins între capitolele XXXVII-LXXI („Parabolele“) este „produsul perioadei precreștine“, deși îi recunoaște pe deplin caracterul ebraic. Burkitt îl consideră pe autor ca fiind „aproape contemporan“ cu filosoful Posidoniu (135-51 î.Hr.). Există deci o diversitate de opinii privind datarea cărții de către autoritățile competente. Putem considera drept un fapt definitiv stabilit că lucrarea, ca întreg, este precreștină. Chestiunea dacă există fragmente premacabeene rămâne una dificilă; Charles oferă diverse argumente pentru opinia că o mare parte din fragmente sunt premacabeene; înclinăm să fim de acord cu el, deși rămâne sub semnul întrebării dacă ultimul cuvânt pe această temă a fost rostit.

ABREVIERI, PARANTEZE ȘI SIMBOLURI SPECIALE FOLOSITE ÎN TRADUCEREA CĂRȚII I ENOH

E desemnează Versiunea Etiopiană.

G^s desemnează fragmentele din Versiunea Greacă păstrată în versiunea lui (Georgios) Synkellos: în cazul 8^b-9^b există două forme ale textelor, respectiv G^{s1} G^{s2}

G^s desemnează fragmentul important din Versiunea Greacă descoperit la Akhmim și păstrat în Muzeul Gizeh din Cairo.

În traducerea cărții *I Enoh* au fost folosite următoarele tipuri de paranteze și simboluri, cu semnificațiile explicitate mai jos:

^ ^. Cuvintele încadrate de aceste simboluri se găsesc în Gg, dar nu și în E.

< >. Cuvintele încadrate de aceste simboluri se găsesc în E, dar nu în Gg sau în Gs.

< >. Cuvintele încadrate de aceste simboluri sunt cuvinte prezente fragmentar în text, și care au fost restaurate.

[]. Cuvintele aflate între parantezele de acest tip sunt interpolări.

(). Cuvintele aflate între parantezele de acest tip sunt adăugiri ale editorului (al ediției din limba engleză, n.tr.).

Folosirea **aldinelor** indică modificarea cuvintelor respective.

† † = textul încadrat de aceste simboluri este incomplet în original.

... = cuvinte pierdute în original.

CARTEA LUI ENOH

I – XXXVI

I-V. *Parabola lui Enoh despre soarta viitoare a celor păcătoși și a celor drepti.*

I. 1. Cuvintele binecuvântării lui Enoh, cu care i-a binecuvântat pe cei aleși <și> pe cei drepti, care vor fi vii în ziua încercării, când toți păcătoșii și <cei necredincioși> vor fi îndepărtați.

2. Și acesta le vorbi în parabole și le zise – Enoh, om drept, căruia Dumnezeu i-a deschis ochii, a avut o viziune a Celui Sfânt din ceruri, ^pe care^ mi-au arătat-o îngerii, de la care am auzit totul, și de la ei am înțeles ceea ce vedeam, dar nu pentru neamul acesta, ci pentru un neam îndepărtat, care va să vină.

3. Despre cei aleși am vorbit și am rostit parabola despre ei:

Cel Mare și Sfânt va ieși din lăcașul Lui,

4. Și veșnicul Dumnezeu va umbla pe pământ pe Muntele Sinai,
[Și se va ivi în sălașul Lui]

Și se va arăta în măreția puterii Lui din cerurile ^cerurilor^.

5. Și toți vor fi loviți de frică,

Și Veghetorii se vor cutremura,

Și frică și cutremur mare vor cădea peste ei până la marginile pământului.

6. Și munții cei înalți se vor cutremura,

Și dealurile cele înalte vor fi netezite,

Și se vor topi ca ceara de la fața focului

7. Și pământul va fi zdrobit ^cu totul^,

Și tot ce va fi pe pământ va pieri,

Și tot omul va fi judecat.

8. Dar El va face pace cu dreptii,

Și pe cei aleși îi va ocroti,

Și pe aceștia îi va milui.

Și ai lui Dumnezeu vor fi aceștia,

Și se vor umple de belșug,

Și ^cu toții^ vor fi binecuvântați.

^Și va veni în ajutorul lor^,

Și o lumină va străluci peste ei,

^Și cu aceștia El va face pace^.

9. Și iată! El vine însoțit de zece mii dintre sfinții ^Lui^

Pentru ca judecata Lui s-o aducă împotriva lor,

Și să-i nimicească pe ^toți^ cei necredincioși:

Și să osândească tot trupul

Pentru toate faptele lor ^nelegiuite^ pe care le-au făcut cu nelegiuire,

^Și pentru toate lucrurile grele pe care^ păcătoșii nelegiurii ^le-au rostit^ împotriva Lui.

II. 1. Luați aminte la tot ce se petrece în cer, la felul cum acestea nu-și schimbă calea lor, ^și^ cum luminătorii care sunt în cer răsar cu toții și apun cu rânduială fiecare la vremea lui, și cum nu încalcă rânduiala ce le-a fost dată lor.

2. Priviți pământul și luați aminte la toate lucrurile care au loc pe acesta, de la primul la cel din urmă, ^cât de statornice sunt toate^, cum ^niciun lucru aflat pe pământ^ nu se schimbă, ^ci^ toate lucrurile lui Dumnezeu ^vi^ se fac cunoscute. 3. Luați aminte la vară și la iarnă, <cum tot pământul se umple de apă, și cum norii și roua și ploaia adastă peste el>.

III. Luați aminte și vedeți cum (în timpul iernii) toți pomii <par a-și fi pierdut și lăsat să cadă toate frunzele lor, fără numai paisprezece arbori, care nu-și pierd frunza lor, ci își păstrează frunza vreme de doi sau trei ani, până când apare frunza cea nouă.

IV. Și iarăși, luați aminte la zilele verii cum soarele se află deasupra pământului și în opoziție cu acesta. Și cum căutați umbră și adăpost din pricina căldurii soarelui, și cum pământul este încins cu o căldură

dogoritoare, și astfel nu puteți călca pe pământ, sau pe vreo piatră din pricina dogorii.

V.1. Luați aminte <voi> cum copacii se înveșmântează cu frunze verzi și cum aduc roadă: așa că luați seama ^și cunoașteți^ toate ^lucrurile Lui^, și înțelegeți că Cel care din veac viază le-a făcut pe toate așa cum sunt.

2. Și că ^toate^ lucrările Lui dăinuie ^în acest fel^ de la un an la altul ^în vecii vecilor^, și toate rosturile ^pe care^ acestea le împlinesc pentru El, și ^rosturile lor^ nu se schimbă, ci potrivit felului cum a poruncit <Dumnezeu> așa s-au și făcut toate.

3. Și priviți cum marea și râurile, în același fel, își împlinesc menirea și ^nu și-o schimbă^ și nu se abat ^de la poruncile Lui^.

4. Dar voi, voi, care nu ați fost statornici, și nici nu ați împlinit poruncile Domnului,

Dar voi, care v-ați îndepărtat și care ați grăit vorbe semețe și cuvinte grele

Cu gurile voastre necurate împotriva măreției Lui.

O, voi, cu inimi învățate, nu veți afla pacea!

5. De aceea vă veți blestema zilele.

Și anii vieților voastre vor pieri,

Și ^anii nimicirii voastre^ se vor înmulți în osândă veșnică,

Și nicio îndurare nu veți afla.

6a. În zilele acelea numele vostru va fi blestemăție veșnică în fața tuturor dreptilor,

b. Și cei care ^blestemă^ pe voi vă vor blestema.

c. ^Și toți^ păcătoșii ^și necredincioșii^ vă vor acoperi de ocări,

7c. Și pentru voi, cei necredincioși, va veni blestemul.

6d. ^Și toți^ cei ... se vor bucura,

e. Și va veni iertarea păcatelor,

f. Și toată milostivirea și pacea și îngăduința:

g. Și mântuirea va pogori asupra acestora, o lumină minunată.

i. Și pentru voi, toți păcătoșii, nu va fi nicio scăpare,

j. Ci asupra voastră se va abate blestemul.^

7a. Dar pentru cei aleși va fi lumină și har și pace,

b. Și aceștia vor moșteni pământul.

8. Și peste cei aleși va pogori înțelepciunea,

Și vor trăi cu toții și nu vor mai păcătui în veci,

Nici din necredință și nici din mândrie;

Ci aceia care vor fi înțelepți vor fi smeriți.

9. Și aceștia nu vor mai făptui nelegiuiri,

Și nici nu vor mai păcătui în toate zilele vieții lor,

Și nici nu vor mai muri din pricina mâniei sau a furiei (divine),

Ci își vor trăi toate zilele vieții lor, până la ultima.

Și viețile lor vor înflori în pace,

Și anii bucuriei lor se vor înmulți,

În fericire și pace veșnică,

În toate zilele vieții lor.

VI-XI. *Căderea îngerilor: oamenii își pierd speranța: îngerii mijlocesc pentru oameni. Judecățile rostite de Dumnezeu la adresa îngerilor: Împărăția Mesianică (un fragment al lui Noe).*

VI. 1. Și a fost o vreme în care fiii oamenilor s-au înmulțit și în acele zile li s-au născut fiice frumoase și pline de farmec.

2. Și îngerii, fiii cerului, le-au văzut și s-au aprins de poftă față de ele, și și-au zis unii altora: „Veniți, haideți să ne alegem femei din rândul fiilor oamenilor și să avem copii cu ele“.

3. Și Semjaza¹, care era căpetenia lor, le-a spus acestora: „Mă tem că voi nu veți cădea de acord să înfăptuiți aceasta, și numai eu voi suferi pedeapsa unui mare păcat“.

4. Și toți îi răspunseră și îi ziseră: „Haideți să jurăm toți cu jurământ, și să ne legăm cu toții cu făgăduințe că nu vom abandona ce ne-am plănuit, ci vom înfăptui lucrul aceasta“.

5. Apoi s-au jurat cu jurământ cu toții și s-au legat cu făgăduințe unii pe alții.

1 Numele au fost transcrise fonetic, fără accentele din original (ca, de exemplu, „i“, „â“), care ar induce în eroare privind pronunția lor în limba română (n.tr.).

6. Și erau cu toții două sute la număr; care au coborât în zilele lui Jared pe vârful Muntelui Hermon, și i-au pus numele de Muntele Hermon pentru că acolo au jurat și s-au legat unii pe alții cu făgăduințe.

7. Și acestea sunt numele căpeteniilor lor: Semiazaz, căpetenia lor, Arakiba, Rameel, Kokabiel, Tamiel, Ramiel, Danel, Ezekeel, Barakijal, Asael, Armaros, Batarel, Ananel, Zakiel, Samsapeel, Satarel, Turel, Jomijael, Sariel.

8. Aceștia sunt căpeteniile cetelor de câte zece.

VII. 1. Și toți ceilalți împreună cu ei și-au luat neveste, și fiecare și-a ales câte una, și au început să intre la ele și să se arate împreună cu ele, și le-au învățat farmece și vrăji, și cum să taie rădăcinile, și le-au învățat cum să recunoască plantele.

2. Și ele au rămas grele, și au dat naștere uriașilor celor mari, a căror statură era de trei mii de coți:

3. Și aceștia au devorat toate agoniselile oamenilor. Și când oamenii n-au mai putut să-i îndestuleze,

4. Uriașii s-au întors împotriva lor și au început să mănânce oameni.

5. Și au început să păcătuiescă împotriva păsărilor și a fiarelor și a reptilelor și a peștilor, și să se mănânce între ei, și să bea sânge.

6. Și atunci pământul a strigat împotriva celor fărădelege.

VIII. 1. Și Azazel i-a învățat pe oameni să făurească săbii și cuțite și scuturi și platoșe, și i-a învățat să folosească metalele «pământului» și arta prelucrării lor și a făuririi brățărilor și podoabelor, și a folosirii antimoniului, și înfrumusețarea pleoapelor, și toate felurile de pietre prețioase, și toate tincturile pentru vopsit.

2. Și acestea au stârnit multe nelegiuiri, și ei au căzut în păcatul cărnii, și s-au rătăcit, și s-au stricat în toate lucrurile lor.

3. Semiazaz¹ i-a învățat tot felul de vrăji și cum să recunoască rădăcinile; Armaros i-a învățat cum să dezlege vrăjile, Barakijal (i-a învățat) astrologia, Kokabel să recunoască pe cer constelațiile, Ezechiel i-a învățat știința norilor, Arakiel semnele pământului, Șamsiel semnele din soare, și Sariel i-a învățat mersul lunii.

1 Acest nume apare în transcrieri diferite (de ex., Semjaza sau Semiazaz) în *1 Enoh*, pe care le am păstrat ca atare (n.tr.).

4. Și oamenii strigau în timp ce piereau și strigătul lor urca până la cer. ...

IX. 1. Și atunci Mihail, Uriel, Rafael și Gabriel și-au coborât privirea din cer și au văzut mult sânge vărsat pe pământ, și cum se răspândise toată fărădelegea pe pământ.

2. Și au zis unul către altul: „Pământul, Țpustiit de cei care-l locuiesc pe el, strigă cu glasul celor care se jelesc și strigătul lor ajunge la porțile cerului.

3. <Și acum pe voi, cei sfinți din ceruri>, vă cheamă sufletele oamenilor, zicând: „Duceți a noastră pricină în fața Celui Preaînalt“.

4. Și ei au zis către Domnul vremurilor: „Doamne al domnilor, Dumnezeul dumnezeilor, Împărat al Împăraților <și Dumnezeu al veacurilor>, tronul slavei Tale (dăinuie) din neam în neam, și numele Tău este sfânt și slăvit și binecuvântat în veacul veacului!

5. Tu ai făurit toate lucrurile și tu ai putere asupra tuturor lucrurilor: și toate lucrurile sunt fără apărare și descoperite înaintea Ta.

6. Tu ai văzut ce-a făcut Azazel, care i-a învățat pe cei de pe pământ cum să înfăptuiască toată nedreptatea și le-a dezvăluit tainele veșnice care erau (păstrate) în ceruri, pe care oamenii se străduiau să le afle:

7. Și Semjaza, căruia i-a dat putere să domnească asupra acoliților lui.

8. Și ei s-au dus la ficele oamenilor de pe pământ, și s-au culcat cu femeile, și s-au spurcat pe ei înșiși, și le-au descoperit cum să păcătuiască toate felurile de păcate.

9. Și femeile au dat naștere la uriași, și tot pământul s-a umplut astfel de sânge și de nedreptăți.

10. Și acum, ia aminte, sufletele celor care au murit strigă și plângere aduc la poarta cerului, și tânguirile lor urcă până aici: și acestea nu pot înceta din pricina faptelor nelegiuite care au fost înfăptuite pe pământ.

11. Și Tu știi toate lucrurile înainte ca acestea să se întâmple, și pe toate acestea le vezi și Tu pe toate le înduri și Tu nu ne spui nouă ce să facem în această privință“.

X.1. Și atunci cel Preaînalt a zis, Cel Sfânt și cel Mare a vorbit, și l-a trimis pe **Uriel** către fiul lui Lameh și i-a spus:

2. „<Du-te la Noe și> spune-i în numele meu „Ascunde-te!“, și dezvăluie-i că se apropie sfârșitul: că tot pământul va fi nimicit, și că potopul va veni asupra întregului pământ, și va nimici tot ce se află pe fața pământului.

3. Și acum dă-i de știre că poate să se mântuiască și seminția lui poate să scape pentru toate generațiile pământului“.

4. Și iarăși Domnul vorbi către Rafael: „Leagă-l pe Azazel de mâini și de picioare, și aruncă-l în întuneric: și fă o deschizătură în deșert, care este în Dudael, și aruncă-l pe el acolo.

5. Și pune deasupra lui stânci ascuțite și tăioase, și acoperă-l pe el cu întuneric, și lasă-l să aștepte acolo pe veci, și acoperă-i fața să nu vadă lumina.

6. Și în ziua mării judecăți va fi aruncat în foc.

7. Și vindecă pământul pe care îngerii l-au stricat, și du vestea vindecării pământului, ca boala lui să se vindece, și ca toți fiii oamenilor să nu piară prin toate lucrurile secrete pe care Veghetorii **le-au dezvăluit** și despre care și-au învățat fiii.

8. Și tot pământul a fost contaminat prin lucrările pe care le-a dezvăluit Azazel: asupra lui să fie tot păcatul“.

9. Și lui Gabriel Domnul i-a vorbit astfel: „Pornește împotriva fiilor nelegitimi și a păcătoșilor, și împotriva fiilor desfrânării: și nimicește-i [pe fiii desfrânării și] pe fiii Veghetorilor dintre oameni: [și fă-i să se ridice]: trimite-i unul împotriva celuiilalt, ca să se nimicească unul pe altul în luptă: pentru că nu vor avea lungime de zile.

10. Și nicio rugămintă pe care ei (tații lor) o vor face către tine nu le va fi împlinită taților lor în numele lor; pentru că ei nădăjduiesc să trăiască o viață veșnică, și fiecare dintre ei va trăi cinci sute de ani“.

11. Și Domnul a grăit către Mihail: „Du-te și **leagă-l** pe Semjaza și pe acoliții lui, care s-au unit cu femeile și s-au spurcat cu ele în toată necurăția lor.